

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

С. В. Оляніна, Т. Г. Осипова, Т. Є. Кліменко

ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА

*Рекомендовано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського
як навчальний посібник для студентів,
які навчаються за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне ми-
стецтво, реставрація»,*

Київ
КПІ ім. Ігоря Сікорського

2021

Виконання та захист кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня магістра. [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». / уклад. С. В. Оляніна, Т.Г. Осипова, Т.Є. Кліменко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 40 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 70 с.

*Гриф надано Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 6 від 25.02.2021 р.)
за поданням Вченої ради Видавничо-поліграфічного інституту (протокол № 5
від 28.01.2021 р.)*

Електронне мережне навчальне видання

ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА

Укладачі: *Оляніна Світлана Валерівна, доктор мистецтвознавства, професор
Осипова Тетяна Григорівна, канд. техн. наук, доцент
Кліменко Тетяна Євгенівна, канд. техн. наук, доцент*

Відповідальний редактор: *Коренюк Ю.О., к. мистецтвознавства, доцент.*

Рецензент: *Тимченко Т.Р., к. мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри техніки та реставрації творів мистецтва Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури.*

Навчальний посібник призначається для студентів випускного курсу, що навчаються за спеціальністю «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», галузі знань «Культура і мистецтво. Зміст навчального посібника охоплює основні питання від вибору теми магістерської дисертації до послідовності захисту магістерської дисертації на засіданні екзаменаційної комісії. Вказані структура, зміст і об'єм як дисертації в цілому так і окремих структурних складових. Прописані основні правила оформлення текстового, графічного і презентаційного матеріалів.

© С. В. Оляніна, Т. Г. Осипова, Т.Є. Кліменко 2021

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021

Зміст

Загальні положення	8
Розділ 1. Організаційно-методичні рекомендації до написання магістерської дисертації.....	14
1.1. Організаційні положення..	14
1.1.1. Загальні відомості..	14
1.1.2. Організація виконання магістерської дисертації	15
1.1.3. Вибір теми дисертації	18
1.1.4. Переддипломна практика	20
1.1.5. Завдання на магістерську дисертацію	21
1.2. Структура магістерської дисертації	23
1.2.1. Структура текстової частини магістерської дисертації	23
1.2.2. Титульний аркуш	23
1.2.3. Реферат	24
1.2.4. Зміст	24
1.2.5. Перелік умовних позначень і скорочень	25
1.2.6. Вступ	25
1.2.7. Огляд та аналіз матеріалів за темою магістерської дисертації	25
1.2.8. Наукове або науково-методичне дослідження	26
1.2.9. Проектування і художньо-технічне оформлення дипломного твору	28
1.2.10. Виготовлення оригінал-макета	30
1.2.11. Проектування технології виготовлення видання	30
1.2.12. Розробка економічної частини.....	32
1.2.13. Загальні висновки	33
1.2.14. Перелік використаних джерел	33
1.2.15. Додатки	34
1.2.16. Об'єм структурних одиниць магістерської дисертації	34
Розділ 2 Основні вимоги до оформлення магістерської дисертації	35

2.1. Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел	35
2.2. Оформлення графічних матеріалів	40
2.3. Оформлення реферату	43
Розділ 3. Захист магістерської дисертації	44
3.1. Права та обов'язки студентів-випускників	44
3.2. Обов'язки наукового керівника	47
3.3. Обов'язки консультанта магістерської дисертації	48
3.4. Обов'язки рецензента магістерської дисертації	49
3.5. Порядок допуску магістерської дисертації до захисту	50
3.6. Загальні критерії оцінювання магістерської дисертації	51
3.7. Послідовність захисту магістерської дисертації	53
Заключні положення	56
Перелік використаних джерел	56
<i>Додаток А. Форма титульного аркуша магістерської дисертації .....</i>	<i>59</i>
<i>Додаток Б Форма завдання на магістерську дисертацію .....</i>	<i>60</i>
<i>Додаток В. Приклади бібліографічного опису використаних джерел.....</i>	<i>62</i>
<i>Додаток Г. Відгук наукового керівника магістерської дисертації .....</i>	<i>65</i>
<i>Додаток Д. Рецензія на магістерську дисертацію ОПП .....</i>	<i>66</i>
<i>Додаток Е. Технологічні таблиці .....</i>	<i>67</i>
<i>Додаток К. Функції випускової кафедри .....</i>	<i>69</i>

ПЕРЕЛІК ТЕРМІНІВ ТА ВИЗНАЧЕНЬ

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Наванта-

ження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Другий (магістерський) рівень вищої освіти – передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних та/або практичних знань, умінь, навичок за обраною спеціальністю (чи спеціалізацією), загальних засад методології наукової та/або професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності.

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми - 120 кре-

дитів ЄКТС. Освітньо-наукова програма магістра обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків.

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, у тому числі під час захисту дисертації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Випускна атестація студентів – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Кваліфікаційна робота певного рівня вищої освіти – це засіб діагностики ступеня сформованості компетентностей щодо вирішення типових завдань діяльності згідно з вимогами стандартів вищої освіти. На підставі публічного захисту кваліфікаційної роботи рішенням екзаменаційної комісії студенту випускнику надається диплом про здобуття вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації. Видами кваліфікаційних робіт є: дипломний проект, дипломна робота, магістерська дисертація.

Магістерська дисертація (МД) – вид кваліфікаційної роботи здобувача ступеня вищої освіти «магістр», призначений для об'єктивного контролю ступеня сформованості компетентностей дослідницького та інноваційного характеру, пов'язаних із застосуванням та продукуванням нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі економіки.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістр – це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі кваліфікації бакалавра здобув поглиблені спеціальні уміння та знання інноваційного характеру, має певний досвід їх застосування для вирішення складних професійних завдань в творчій діяльності в сфері духовної і світської культури створення високо-професійних оригінальних художніх творів, знає основи і методи дослідницької, науково-методичної діяльності в галузі культури і мистецтва, може викладати фахові предмети в навчальних закладах різного рівня.

Особа, яка здобула освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр» за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація (надалі - магістр), має бути здатна розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Випускники магістратури мають продемонструвати:

- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність працювати в міжнародному контексті.
- Здатність розробляти та керувати проектами.
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
- Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно-асоціативну мову при створенні художнього образу.

- Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.
- Здатність використовувати знання та практичні навички з сценографії з метою найвиразнішого розкриття концепції і змісту драматичного твору та його художнього втілення.
- Здатність проводити діагностику стану збереженості мистецьких об'єктів, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання у відповідності до вимог сучасної наукової реставрації.
- Здатність забезпечити захист інтелектуальної власності на твори образотворчого та/або декоративного мистецтва.
- Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.
- Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково-педагогічної діяльності.
- Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.
- Здатність створювати затребуваний на художньому ринку суспільно значущий продукт образотворчого та/або декоративного мистецтва.
- Здатність до організації та проведення науково-дослідної роботи у різних аспектах (історичний, теоретичний, практичний).
- Здатність до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації культурно-мистецьких феноменів і процесів.
- Здатність володіти категоріальним апаратом, методологією сучасного мистецтвознавчого аналізу стилістичних течій та художніх творів; науковими принципами експертизи творів образотворчого мистецтва.

- Здатність аналізувати і пояснювати історико-культурні, історико-художні, соціокультурні, семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

- Здатність на основі сформованості професійних компетенцій вирішувати творчі задачі проведення дослідження та виконання художнього твору з образотворчого мистецтва

- Здатність ідентифікувати окремі мистецькі об'єкти, здійснювати їх критичний аналіз та інтерпретацію із застосуванням сучасних методів соціальних та гуманітарних наук.

- Здатність експонувати художні твори на вітчизняних і міжнародних виставках, презентувати результати мистецтвознавчого дослідження в українських і міжнародних дослідницьких колективах

- Здатність застосовувати у своїй творчій роботі отримані теоретичні та практичні знання в області перспективи, анатомії, теорії й історії мистецтв і світової матеріальної культури

- Здатність володіти основними принципами комп'ютерних технологій, використовуваних у творчому процесі художника-графіка

- Здатність використовувати нові наукові факти, відомості, навчально-пізнавальну інформацію в сфері образотворчого мистецтва, з метою поширення художньо-естетичних знань серед населення, підвищення його загальноосвітнього, загальнонаукового й культурного рівня.

Магістерська підготовка реалізує освітньо-професійні програми, які базуються на проведенні наукових досліджень і орієнтовані на підготовку фахівців для науково-дослідної і педагогічної діяльності, для роботи у галузі культури і мистецтва.

Метою написання магістерської дисертації є:

- систематизація, закріплення, розширення та застосування при вирішенні конкретних наукових або науково-методичних завдань теоретичних та практичних знань студента магістратури;

- оволодіння методикою та розвиток навичок самостійної роботи;
- діагностика рівня підготовленості студента до практичної професійної або науково-дослідної діяльності.

Магістерська дисертація засвідчує здатність студента критично мислити та вміння аргументувати власну точку зору.

Навчальний посібник «Написання та захист магістерської дисертації» складається з **трьох** розділів. Посібник містить рекомендації до виконання магістерських кваліфікаційних робіт за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація підготовлених з урахуванням основних положень [1, 2].

Перший розділ – «Організаційно-методичні рекомендації до написання магістерської дисертації» присвячено визначенню загальних вимог до змісту та структури магістерської кваліфікаційної роботи. Цей розділ містить опис змісту та структури основної частини роботи.

У **другому розділі** – «Основні вимоги до оформлення магістерської дисертації» подано вимоги оформлення пояснювальної записки до роботи.

Третій розділ – «Захист магістерської дисертації» містить перелік документів, які подаються в ДЕК при захисті магістерських кваліфікаційних робіт, а також порядок підготовки до захисту та захист магістерської роботи.

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

1.1. Організаційні положення.

1.1.1. Загальні відомості.

Загальне керівництво організацією випускної атестації студентів університету здійснює ректор згідно із Законом України «Про вищу освіту» та нормативними документами Міністерства освіти і науки України (МОН). Він ставить завдання щодо забезпечення якості випускної атестації, видає накази, які регламентують організацію роботи ректорату, деканатів факультетів, випускових кафедр щодо випускної атестації студентів, здійснює контроль за їх виконанням через першого проректора, проректора з науково-педагогічної роботи (навчально-виховний напрям) і підпорядковані ним структурні підрозділи університету (навчально-організаційне управління, навчально-методичне управління, відділи департаменту навчально-виховної роботи тощо), деканів факультетів, організує регулярне обговорення стану підготовки та проведення випускної атестації студентів та її результатів на засіданні Вченої ради університету.

На випусковій кафедрі відповідальність за організацію і якість підготовки та проведення випускної атестації студентів несе завідувач кафедри. Він безпосередньо здійснює керівництво і контроль підготовки та проведення випускної атестації студентів. Для вирішення організаційних питань призначається відповідальний зі складу науково-педагогічних працівників кафедри. Функції випускової кафедри з організації випускної атестації студентів наведені у *Додатку Е*.

Строки проведення випускної атестації визначаються графіком навчального процесу та робочим навчальним планом.

Випускна атестація студентів проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи - магістерської дисертації.

Кваліфікаційні роботи студентів підлягають перевірці на академічний плагіат. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат кваліфікаційних робіт визначається **«Положенням про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського»**.

До випускної атестації допускаються студенти, які виконали всі вимоги відповідної освітньо-професійної програми.

1.1.2. Організація виконання магістерської дисертації

Організаційно процес виконання кваліфікаційних робіт складається з наступних етапів:

– *підготовчого*, який починається з вибору студентом теми та отримання індивідуального завдання від наукового керівника щодо питань, які необхідно вирішити під час переддипломної практики за обраною темою (ознайомлення зі станом проблеми, збирання фактичних матеріалів, експериментів, досліджень тощо), включає освоєння програми переддипломної практики та завершується складанням і захистом звіту про її проходження;

– *основного*, який починається одразу після захисту звіту про практику й завершується орієнтовно за два тижні до захисту кваліфікаційних робіт на засіданні ЕК. На цьому етапі кваліфікаційна робота має бути повністю виконаною, перевіреною науковим керівником та консультантами;

– *заключного*, який включає отримання відгуку наукового керівника та рецензії. Виконані кваліфікаційні роботи з відгуком наукового керівника подаються студентами на випускову кафедру не пізніше за один тиждень до дня захисту в ЕК. Завідувач кафедри за результатами співбесіди зі студентом та ознайомленням з поданими матеріалами приймає рішення про допуск до захисту та ставить підпис на титульній сторінці дисертації. Рішення завідувача кафедри оформлюється відповідним протоколом засідання кафедри.

Для керівництва студентами, які мають підготувати магістерські дисертації, призначаються науково-педагогічні працівники випускової кафедри, які мають наукові ступені (вчені звання).

За рішенням кафедри або на прохання наукового керівника можуть призначатися консультанти:

- зі специфічних виробничих, технічних, наукових питань;
- питань, які відносяться до компетенції кафедр, що викладають навчальні дисципліни циклу загальної підготовки навчального плану;
- техніко-економічного обґрунтування прийнятих рішень;

Список консультантів за поданням випускової кафедри затверджується розпорядженням директора інституту.

Якщо рішення кафедри щодо призначення консультантів з певних питань є обов'язковим для всіх студентів, то це зазначається в робочому навчальному плані відповідної спеціальності, де вказується конкретний час, відведений консультантам на одного студента, та кафедра, яка виділяє викладачів для консультування.

Час, відведений на керівництво одним студентом, його консультування, рецензування роботи, захисту роботи визначаються положенням **«Про планування та облік педагогічного навантаження викладачів університету»**.

Послідовність дій студентів-магістрантів, які навчаються за відповідною освітньо-професійною програмою, наведена в даній таблиці:

№	Найменування дій	Термін дій
1.	Вибрати тему магістерської дисертації з переліку, що запропонує науковий керівник	Протягом одного місяця після початку другого семестру першого курсу
2.	Отримати від наукового керівника завдання на переддипломну практику	Протягом першого тижня вересня (тут і далі мається на увазі тільки другий курс)
3.	Пройти переддипломну практику	З 1.09 по 28.10
4.	Захистити на засіданні кафедри графіки звіт з переддипломної практики	28-29.10
5.	Отримати від наукового керівника затвер-	Протягом першого тижня

	джене завідувачем кафедри графіки завдання на магістерську дисертацію	листопаду
6.	Підготувати магістерську дисертацію	Листопад та перша половина грудня
7.	Передати в електронному вигляді магістерську дисертацію науковому керівнику для перевірки на плагіат	Перша половина грудня
8.	Підготувати макети та презентаційні матеріали	Жовтень, листопад та перша половина грудня
9.	Підписати магістерську дисертацію у консультантів і наукового керівника	9-10 грудня
10.	Отримати у наукового керівника відгук	9-10 грудня
11.	Отримати резолюцію завідувача кафедри графіки на титульному листі дисертації	11-12 грудня
12.	Особисто подати магістерську дисертацію рецензенту і отримати від нього рецензію	10-11 грудня
13.	Переслати електронну версію магістерської дисертації на сайт кафедри графіки	За три доби до дня захисту магістерської дисертації
14.	Заповнити, при консультуванні секретаря екзаменаційної комісії, документи, що необхідні для проведення захисту магістерської дисертації на засіданні екзаменаційної комісії	Напередодні захисту
15.	Надати секретарю екзаменаційної комісії остаточно затверджену та допущену до захисту магістерську дисертацію, відгук наукового керівника і рецензію	Напередодні захисту
16.	Підготуватися до захисту магістерської дисертації - скласти план доповіді, перевірити стан технічних засобів і презентаційних матеріалів, що будуть використовуватися при захисті	Напередодні захисту
17.	Своєчасно прибути на засідання екзаменаційної комісії та успішно захистити магістерську дисертацію	В день, що відповідає графіку захистів студентами магістерських дисертацій
18.	Передати повну остаточно електронну версію магістерської дисертації до фонду науково-технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського	На другий день після захисту магістерської дисертації

1.1.3. Вибір теми дисертації

Теми магістерських робіт мають бути актуальними, відповідати сучасному рівню науки, спрямовані на вирішення національних і регіональних потреб та проблем розвитку культури та мистецтва. Назва теми повинна бути, за можливості, короткою, чітко і конкретно відображати мету та основний зміст роботи і бути однаковою в наказі ректора про закріплення тем і наукових керівників за студентами, завданні на кваліфікаційну роботу, титульному аркуші, документах ЕК та в додатку до диплома.

Вибір теми здійснюється у межах науково-дослідних розробок кафедри «Графіка», за науковими інтересами студента в межах напряму підготовки і сформованих компетенцій, «на замовлення» практиків-роботодавців чи партнерів ВЗО.

Основними критеріями вибору теми наукових або науково-методичних досліджень можуть бути:

1. Особиста зацікавленість студента, що обумовлює високу вмотивованість, творчу активність і його пізнавальний інтерес.
2. Необхідність розвитку деяких теоретичних положень, удосконалення методичних основ дослідження й вирішення певних питань в рамках визначеної проблеми.
3. Очевидна актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики.
4. Доступність і повнота інформаційної та емпіричної бази дослідження.

До ознак актуальності відносять: відповідність обраної проблематики напрямом розвитку галузі науки, виробництва, діяльності окремого підприємства - об'єкта дослідження, відбиття якісних змін у сфері діяльності, створення нового продукту, новітніх методів управління процесами або діяльністю, підвищення їх якості та ефективності тощо.

Випусковою кафедрою графіки розробляється й постійно оновлюється рекомендована тематика наукових досліджень і магістерських дисертацій, що

відповідає критеріям обґрунтування теми і профілю напряму, за яким здійснюється підготовка магістрів.

Здійснюючи самостійний науковий пошук, визначення теми дослідження студент може звернутись до вивчення тематики НДР кафедр, університету в цілому, програмних документів галузевого масштабу, переліку захищених дисертацій на здобуття певного наукового ступеня, новітніх дискусійних наукових розробок, матеріалів щодо сучасних досягнень у відповідній предметній галузі або суміжних сферах науки й техніки, до ознайомлення з аналітичними оглядами і статтями в спеціалізованих періодичних виданнях тощо.

Загальні рекомендації щодо формування теми дослідження:

- у формулюванні теми має бути зрозумілим передбачуваний результат дослідження;
- назва теми повинна бути короткою і не містити зайвих слів та неоднозначностей;
- для формулювання теми не можна користуватись поняттями, оцінними категоріями, які погано інтерпретуються.

Назва теми дослідження переходить в назву магістерської дисертації і розкриває її наукову спрямованість.

Не слід вводити в назву термінологію ненаукового походження, формулювання, що семантично не визначені, необґрунтовано запозичені з інших галузей знань. Так, наприклад, не відповідають критеріям сутнісної і змістової спроможності назви, які формулюються, починаючи зі слів: «Дослідження ...», «Шляхи ...», «Деякі аспекти ...» і т. ін. Наприклад:

Таблиця 1.1

Типові формулювання назв наукових досліджень і назв магістерських дисертацій

Не рекомендовані	Рекомендовані
1. Дослідження застосування виразних засобів набору в сучасній учбовій літературі.	1. Способи використання виразних засобів набору в сучасній учбовій літературі.
2. Шляхи створення ритмічної структури книги	2. Визначення факторів, що впливають на ритмічність структури видань.

3. Деякі аспекти використання тіньових фактур для оформлення форзаців.	3. Класифікація тіньових фактур і їх використання для оформлення форзаців.
--	--

У назві магістерської дисертації, яка зазначається у бланку завдання, наказі про закріплення теми, протоколі ЕК, заліковій книжці студента та в додатку до диплома не дозволяється використовувати скорочення (абревіатури), крім загальноприйнятих.

Для того, щоб студенти могли обрати тему відповідно до їх уподобань, власних можливостей, максимального використання матеріалів курсового проєктування, результатів науково-дослідної роботи студента, практичного досвіду роботи за фахом кількість тем не менше ніж на 20-50% повинна перевищувати кількість студентів-випускників, а переважна більшість присвячуватися розробці реальних кваліфікаційних робіт. Формування тематики магістерських дисертацій завершується за 1,5-2 місяці до початку переддипломної практики. Вона розглядається та ухвалюється на засіданні випускової кафедри та затверджується відповідним наказом ректора (проректора з навчально-виховної роботи).

Вибір теми магістерської дисертації здійснюється за заявою студента на ім'я завідувача кафедри графіки та узгодженою з науковим керівником. Корекція або зміна теми магістерської дисертації допускається, як виняток, після проходження студентом переддипломної практики та захисту звіту за її результатами, упродовж одного тижня, а юридично закріплення за студентом теми магістерської дисертації та призначення наукового керівника здійснюється наказом по університету протягом двох тижнів.

1.1.4. Переддипломна практика

Переддипломна практика є завершальним етапом практичної підготовки студентів, які навчаються за відповідними освітньо-професійними програмами підготовки магістрів. Перед проходженням переддипломної практики студент повинен отримати тему магістерської дисертації для того, щоб під час практики закріпити та поглибити знання з навчальних дисциплін професійної підготовки,

ознайомитись із сучасними засобами створення об'єктів мистецтва і технологіями їх репродукування. Зібрати матеріал за темою магістерської дисертації.

Переддипломна практика дає можливість студенту оволодіти професійним досвідом та вмінням на основі самостійної трудової діяльності в умовах установи, організації, підприємства. Студент може оволодіти сучасними методами і засобами проектування, методами і формами організації праці в трудових колективах. Студент повинен регулярно вести щоденник практики та готувати звіт.

1.1.5. Завдання на магістерську дисертацію

Завдання на магістерську дисертацію за освітньо-професійною програмою має бути зорієнтовано на створення об'єкта проектування.

Завдання на магістерську дисертацію оформлюється за формою, яку наведено в *Додатку Б*.

Завдання видається студенту науковим керівником не пізніше одного тижня після початку періоду безпосередньої підготовки магістерської дисертації

Завдання на магістерську дисертацію готує науковий керівник і затверджує його у завідувача кафедри графіки.

Перед початком переддипломної практики, науковий керівник повинен видати студенту перелік питань, які необхідно розглянути під час проходження переддипломної практики.

У завданні на магістерську дисертацію науковим керівником вказується:

- *тема магістерської дисертації та наказ по університету, яким вона затверджена (вписується після отримання наказу деканатом);*

- *термін здачі студентом закінченої роботи, який встановлюється рішенням випускової кафедри або вченої ради інституту з урахуванням часу, необхідного для отримання відгуку керівника, підпису завідувача випускової кафедри про допуск до захисту, рецензії та подання секретарю ЕК не пізніше ніж за тиждень до захисту;*

- *перелік графічного (ілюстративного) матеріалу*. Кількість обов'язкових ілюстрацій та їх формати визначає випускова кафедра з урахуванням вимог цього Положення;

- *консультант з питань технології репродукування видання*, його вчене звання, прізвище, ініціали й посада;

- *консультант з економічних питань*, його вчене звання, прізвище, ініціали й посада;

- дата видачі завдання;

- календарний план виконання кваліфікаційної роботи.

При підготовці завдання необхідно враховувати:

1. Тема магістерської дисертації повинна повністю відповідати темі, яка затверджена Наказом по університету. Реквізити наказу по університету, яким затверджена тема і керівник магістерської дисертації, вписуються від руки.

2. Строк подання студентом дисертації - дата встановлена рішенням кафедри графіки з урахуванням часу, необхідного для отримання відгуку наукового керівника, підпису завідувача кафедри про допуск до захисту, рецензії на дисертацію та подання секретарю ЕК не пізніше ніж за два дні до захисту;

3. Перелік завдань, які потрібно розробити :

- лише кількісні та якісні показники об'єкта проектування, яким він повинен відповідати після розробки;

4. Перелік графічного (ілюстративного) матеріалу.

5. Консультант розділу проекту

Робочим навчальним планом підготовки магістрів передбачаються консультант з розробки ТПВ та економіки.

В стовпці "завдання видав" – ставить підпис і дату консультант.

В стовпці "завдання прийняв" – ставить підпис і дату студент.

При оформленні завдання обов'язково повинен бути сформований та узгоджений календарний план виконання магістерської дисертації.

1.2. Структура магістерської дисертації

Магістерські дисертації, що відповідають вимогам відповідних освітньо-професійної програми складаються з

- текстової частини;
- графічних (ілюстративних) матеріалів.
- оригінал-макету

Орієнтовний обсяг текстової частини повинен складати 70-80 аркушів формату А4. Орієнтовний обсяг графічних матеріалів повинен складати 20 аркушів формату А4.

Вимоги до структури і правил виконання текстової частини магістерської дисертації наведені в розділах 1.2.1 та 1.2.4. Вимоги до переліку і правил виконання графічних матеріалів наведені в розділі 2.

1.2.1. Структура текстової частини магістерської дисертації

Магістерська дисертація освітньо-професійної програми має містити:

- титульний аркуш;
- завдання на магістерську дисертацію;
- реферат українською та іноземною мовами;
- зміст;
- вступ;
- основні розділи;
- загальні висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

1.2.2. Титульний аркуш

Титульний аркуш оформляється за формою, яка наведена в додатку Б.

На титульному аркуші, відповідно до об'єктної спрямованості дисертації, проставляється бібліографічний код УДК.

Тема магістерської дисертації зазначається в повній відповідності до наказу ректора по закріпленню тем магістерських дисертацій і наукових керівників та з формулюванням теми в завданні на магістерську дисертацію.

В рядках під словом “Консультанти” вказують назву розділу “економіка» та «ТПВ»»; посаду, вчене звання, науковий ступень, прізвище та ініціали консультанта.

Нижче вказуються аналогічні данні рецензента.

Консультант ставить свій підпис на титульному аркуші магістерської дисертації після завершення студентом всіх робіт по відповідному розділу.

Рецензент ставить свій підпис на титульному аркуші після рецензування магістерської дисертації та вручення студенту рецензії.

1.2.3. Реферат

Реферат складається у вигляді двох однакових текстів – на українській мові та іноземній мові (яку вивчав студент). Обсяг кожного з текстів – (0,5...1,0) сторінка.

Реферат повинен стисло відображати загальну характеристику та основний зміст магістерської дисертації і містити:

- відомості про обсяг дисертації, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків і бібліографічних найменувань за переліком використаних джерел;
- мету дисертації, використані методи дослідження та отримувани результати, оригінальний варіант художньо-технічного оформлення об'єкту проектування, нові якісні та економічні показники, тощо);
- рекомендації щодо використання отриманих результатів;
- перелік ключових слів (не більше п'яти).

1.2.4. Зміст

Зміст розташовують безпосередньо після реферату починаючи з нової сторінки.

До змісту включають:

- перелік умовних позначень, і скорочень назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки);

- загальні висновки;

- перелік посилань;

- позначення та назви додатків;

- номери сторінок, які містять початок усіх матеріалів, які зазначені вище.

1.2.5. Перелік умовних позначень і скорочень

Усі прийняті у дисертації умовні позначення і скорочення пояснюють у переліку, який вміщують безпосередньо після змісту, починаючи з нової сторінки.

Перелік треба друкувати двома колонками: зліва за абеткою наводяться позначення і скорочення, праворуч їх детальну розшифровку. Незалежно від цього за першої появи цих елементів у тексті дисертації водять їх розшифровку.

1.2.6. Вступ

Вступ повинен відображати актуальність і новизну магістерської дисертації та містити:

- обґрунтування необхідності нової розробки або удосконалення художньо-технічного оформлення видання, що існує на основі аналізу сучасного стану питання, яке розглядається в магістерській дисертації, за даними вітчизняної та закордонної науково-технічної літератури і патентного пошуку;

- обґрунтування основних художньо-технічних рішень;

- можливі місця застосування результатів магістерської дисертації.

1.2.7. Огляд та аналіз матеріалів за темою магістерської дисертації

Даний розділ магістерської дисертації має містити:

- формулювання задачі, яка поставлена перед студентом;

- визначення призначення об'єкта проектування;

- огляд методів рішення поставленої задачі з висвітленням творчої складової;

- огляд наукової літератури і інформаційних ресурсів, відповідно до теми магістерської дисертації;
- огляд аналогів об'єкта проектування;
- вибір та обґрунтування можливих варіантів технічної реалізації об'єкта проектування.

1.2.8. Наукове або науково-методичне дослідження

Наукове або науково-методичне дослідження являє собою розробку однієї з актуальних проблем теорії та практики оформлення, конструювання та реставрації об'єктів мистецтва, та базується на знаннях законодавчої, наукової літератури, а також отриманих практичних результатів у межах предмета дослідження.

Метою наукового або науково-методичного дослідження є визначення можливостей студентів застосовувати набуті теоретичні й практичні знання при вирішенні конкретних завдань; розвиток навичок самостійної роботи; оволодіння методикою дослідження та проведення експериментів при вирішенні наукових проблем, а також аналіз рівня підготовленості до практичної діяльності.

У *вступі до розділу* розкривається актуальність теми, обґрунтовується необхідність її виконання, вихідні дані для розробки теми, мета, завдання, сутність і стан наукової проблеми, її значущість та підстави, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

Актуальність теми визначається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв'язання цієї проблеми, обґрунтування значення дисертації для розвитку культури та мистецтва. У цьому розділі повинні бути висвітлені наступні питання:

- *мета дослідження* - це прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження.
- *завдання дослідження* визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми.

- *об'єкт дослідження* – наукові основи та методологічні принципи художньо-технічного оформлення і дизайну видань.

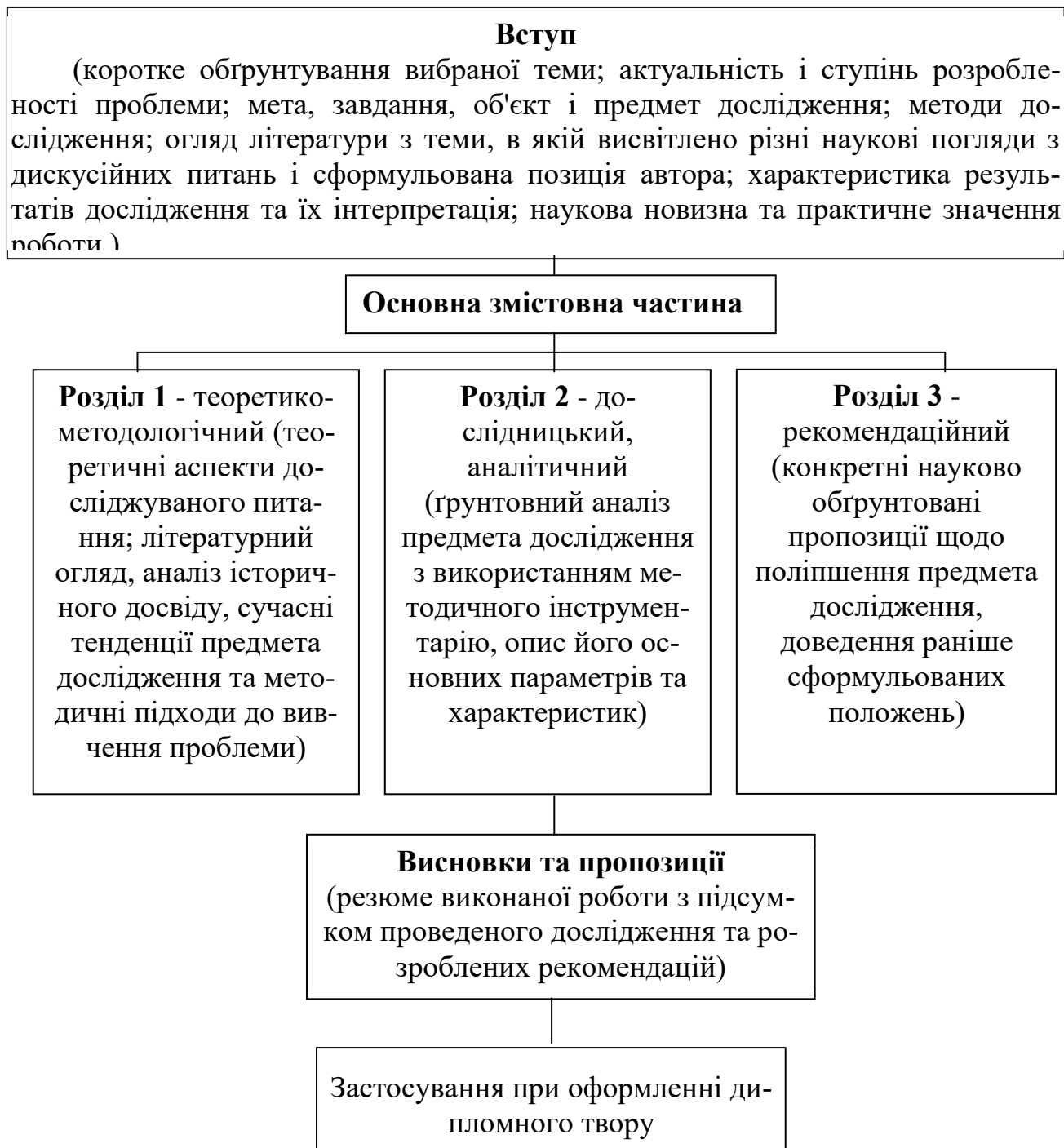

Рис. 1.1. Структура наукового або науково-методичного дослідження.

- *предмет дослідження* – техніка і технологія створення ілюстративного та шрифтового ряду конкретного виду видань.

- *методи дослідження* - це способи набуття достовірних наукових знань, умінь та формування практичних знань у різних сферах діяльності. У вступі наводять перелік використаних методів дослідження, коротко визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Наукова новизна формулюється в анотації. Вона визначає: що нового внесено у теорію та методикку предмета дослідження; який результат отримано вперше і як він підтверджує, оновлює або розвиває та уточнює раніше визначені наукові уявлення та практичні досягнення; постановку нової наукової проблеми; введення нових наукових категорій і понять; розкриття нових закономірностей протікання природних і суспільних процесів тощо.

Практичне значення - впровадження одержаних результатів або рекомендацій в художньо-технічному оформленні дипломного твору.

1.2.9. Проектування і художньо-технічне оформлення дипломного твору

У цьому підрозділі пояснювальної записки студент повинен розкрити поставлені у проекті завдання з художнього оформлення і послідовно, в обраному порядку, викласти яким чином вони здійснювалися. Після загального обґрунтування пояснюється окремо рішення кожного елементу. Викладення може здійснюватися в бажаній послідовності, від більш важливих і значущих до менш важливих і другорядних. Головне, щоб всі питання викладалися послідовно і обґрунтовано, без зайвих повторів.

Якщо, в якості дипломного твору, студент вибрав створення дизайну і ілюстративного ряду книги, тоді необхідно приділити увагу обґрунтуванню рішень, зокрема змісту (оглав), вихідних даних, колонцифр, колонтитулів, підписів до ілюстрацій, їх шрифтове і композиційне рішення; вказати розміри полоси набору, полів, гарнітуру, кегль і накреслення шрифтів.

Розглядаються наступні питання:

1. Загальна характеристика обраного варіанту оформлення початкових даних для видання (тема, характер видання, читацька група).
2. Обраний формат книги, його виправданість в залежності від типу, обсягу

і призначення видання.

3. Обраний тип оправи (або обкладинка) книги, шрифтове, графічне, композиційне оформлення, відбиття змісту книги, зв'язок з типом видання і накладом, зв'язок з характером і елементами внутрішнього оформлення, вид палітурних матеріалів і спосіб їх оформлення.

4. Запропонований варіант оформлення форзацу, його тематичне, композиційне, кольорове рішення, вид паперу, зв'язок з оправою, авантитолом, суперобкладинкою.

5. Оформлення титульного аркушу (розворот), авантитулу. Їх шрифтове і композиційне рішення, зв'язок шрифтів і зображення на титулі, а також зв'язок зі шрифтовим і композиційним рішенням всієї книги.

6. Обраний формат шпальти набору, розміри полів і їх доцільність.

7. Оформлення і розташування колонцифр, колонтитулів, їх шрифтове рішення.

8. Обрана система рубрикацій (включаючи шмуцтитули), її функціональна ефективність, зручність для сприйняття, естетичні якості, зв'язок з цілісним оформленням книги.

9. Обраний варіант підписів до рисунків, доцільність і композиційна виправданість їх розташування і шрифтове рішення.

10. Виділення в тексті.

11. Характеристика обраних шрифтів до всіх видів тексту.

12. Варіант оформлення початкових (спускових) сторінок (шпальт).

13. Запропонований варіант ілюстрування. Характер, художньо-образна виразність, доступність і зв'язок з текстом, композиційна злагодженість, якість художнього виконання, прийоми верстки і ритм розташування у виданні.

14. Зміст (оглав), його функціональні, шрифтові і композиційні якості, зручнота читабельності, зв'язок із загальною композицією видання.

15. Вихідні дані, їх шрифтове і композиційне рішення.

Оригінали художнього оформлення і ілюстрацій повинні відповідати видавничим і поліграфічним вимогам, бути виконаними у відповідності з вказаними

методами виконання.

1.2.10. Виготовлення оригінал-макета

Макет (модель) видання виконується для демонстрування замість типографського (виконаного засобами поліграфії) макету на відповідній кількості сторінок, обумовленому обсягом дипломного твору і необхідністю показати всі типові композиції полос сторінок і розгортки. Блок, який має формат і товщину проєктованого видання, має бути вставлений в оправу (або обкладинку) запланованого типу та скрупульозно оформлений. Якщо це передбачено планом оформлення, то в макеті виконується форзац і суперобкладинка.

Макет (модель) повинен включати оправу (обкладинка, суперобкладинка, футляр), форзац, титульні елементи, зміст (заголовки), вихідні дані та інші елементи початкових і кінцевих сторінок книги, а також сторінки і розвороти, які демонструють передбачені проєктом прийоми верстки, монтажу текстових та образотворчих елементів, ілюстрацій, їх графічні особливості.

1.2.11. Проєктування технології виготовлення видання

Студент проєктує сучасний технологічний, реальний для виконання на виробництві, процес виготовлення запропонованого художньо-технічного оформлення обраного видання.

Розділ включає наступні підпункти:

Аналіз вихідних даних для проєктування - виконується технічно-якісний аналіз проєктованого видання за відомими показниками-параметрами (формат полоси набору, число колонок у полосі, кегль і гарнітуру шрифту всіх елементів полоси, наявність колонтитулів, розміщення колонцифри, необхідні основні витратні матеріали тощо). Встановлює варіант оформлення за державними стандартами. Технічна характеристика видання заповнюється у вигляді таблиць наведених у додатку Е.

Розробка конструкції видання - детально описується варіант верстки сторінок, число сторінок у одному зошиті, кількість зошитів, що комплектують-

ся в блок; кількість та характер елементів видання, які друкуються та комплектуються окремо; вибирається спосіб їх з'єднання з блоком.

Для електронних і мультимедійних видань також визначається обсяги інформації, структура елементів, формати прокрутки на веб-ресурсах тощо. Технічне словесне описування конструкції видання супроводжується схемами, рисунками та кресленнями.

Проектування комплексного технологічного процесу

Вибір варіанту технологічного процесу виготовлення видання зі складанням загальної блок-схеми - пропонується варіант технологічних процесів виготовлення видання, який зумовлюється визначеними якісними параметрами. Запропонована технологія повинна сприяти підвищенню якісному відтворенню видання.

Проектування технологічного процесу починається з вибору способу друку та необхідного друкарського устаткування. Вибір способу і методу друку ґрунтується на аналізі таких проблематичних питань:

- призначення та особливості використання видання;
- технологічні можливості того чи іншого методу друку у відтворенні текстової та ілюстраційної частин даного конкретного видання;
- характер можливого формного виробництва.

При цьому обґрунтовується основний напрямок прогресивного технологічного процесу, що обирається, за схемами: „computer-to-Film” (з комп'ютера на фотоплівку); „computer-to-plate” (з комп'ютера на формну пластину); „computer-to-print:” (з комп'ютера у друк); „computer-to-press” (з комп'ютера на формний матеріал у друкарській машині).

В результаті аналізу варіантів окремих технологічних процесів та операцій (методів друку, складання тексту, виготовлення друкарських форм, фальцювання, скріплення блоку тощо) визначається обраний варіант загальної технологічної схеми виготовлення видання. В загальній схемі вказуються тільки основні технологічні операції та відповідне їм устаткування починаючи з процесів складання тексту і завершуючи опорядженням та пакуванням видання.

Схема подається без зайвої деталізації.

Розробка маршрутно-технологічної карти (табл. 1.2) виготовлення видання:

Таблиця 1.2

Маршрутно-технологічна карта

Найменування технологічної операції	Устаткування	Програмне забезпечення	Витратні матеріали	Примітки
1	2	3	4	5

Висновки за розділом- повинні підвести підсумки відносно всіх основних технічних рішень, бути максимально місткими з оцінкою запропонованого технологічного процесу, з оглядом на його відповідність сучасному стану поліграфічного виробництва, завданню розробки ДП. У висновках підкреслюється, які саме принципові рішення сприяють підвищенню якості видання, його економічності.

1.2.12. Розробка економічної частини

На основі виданого завдання студент розраховує кількісні одиниці тематичного плану випуску літератури, згідно з переліком діючих у видавництвах, нормативи запасів видавничих портфелів по видах літератури, загальновидавничу собівартість по видах літератури, яка включає витрати на авторський гонорар, редакційні витрати, витрати на папір, картон та палітурні матеріали, витрати на поліграфічні роботи, загальновидавничі витрати та позавиробничі витрати. Розраховує нормативи цих витрат по кожному виду літератури, повну собівартість та відпускні ціни тиражів видань з кожного виду літератури. Визначає собівартість та відпускну ціну одного примірника по кожному виду літератури, беззбиткові тиражі, розраховує формулу та будує графік залежності собівартості одного примірника від тиражу. Визначає загальний обсяг випуску літератури у грошовому виразі в цілому по видавництву та загальну суму прибутку з урахуванням доходу від реклами періодичних видань.

1.2.13. Загальні висновки

Основна частина магістерської дисертації повинна закінчуватися загальними висновками.

Загальні висновки повинні бути конкретними та констатувати відповідність отриманих результатів завданню на магістерську дисертацію та висунутим вимогам.

До загальних висновків бажано включати рекомендації щодо можливості впровадження або застосування отриманих в магістерській дисертації результатів.

У **висновках** рекомендується викласти підсумки результатів наукового дослідження, які відображають у завершеній і логічній формі практичну значимість праці, шляхи та подальші перспективи роботи над темою. У висновку необхідно порівняти отримані результати з цілями і завданнями, поставленими у вступі; поєднати в єдине ціле проміжні висновки та оцінити успішність виконаної роботи. Розроблені автором пропозиції повинні мати конкретний характер, витікати з наслідків проведеного дослідження, демонструвати результативність запропонованих рекомендацій в художньому оформленні дипломного твору.

Для формулювання чітких висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікація у наукових виданнях. Висновки повинні базуватися на матеріалах основної частини дисертації.

Виклад змісту кожного питання дисертації має бути доказовим, пояснювальним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими.

1.2.14. Перелік використаних джерел

Перелік джерел, на які є посилання в магістерській дисертації і звідки запозичений фактичний матеріал, наводять у вигляді переліку використаних джерел у кінці текстової частини, починаючи з нової сторінки.

Бібліографічні описи джерел в переліку подають у порядку, за якими вони вперше згадуються в тексті.

Набір елементів бібліографічного опису літературних джерел у переліку, послідовність розміщення їх, наповнення і спосіб подання кожного елемента, правила вживання умовних розділових знаків встановлює відповідний стандарт. Приклади оформлення бібліографічних описів, наведено у *Додатку В*.

До переліку посилань не слід вносити застарілі матеріали.

1.2.15. Додатки

Матеріали, що не є основними, а що доповнюють тексти основних розділів слід розташовувати у вигляді додатків. Додатками можуть бути графічні матеріали, таблиці, розрахунки, програми розрахунків, опис апаратури і приладів, тексти допоміжного значення, технологічні операційні карти, фотографії та інше.

Додатки розміщуються відповідно до послідовності їх згадування в основному тексті. На всі додатки в основному тексті повинні бути посилання. Додатки безпосередньо розміщуються в магістерській дисертації після переліку посилань. Кожний додаток слід починати з нового аркушу.

1.2.16. Об'єм структурних одиниць магістерської дисертації

Об'єм структурних одиниць магістерської дисертації орієнтовано може бути визначено у наступних межах:

- **реферат** – 1 арк. (0,5х2 мови); - **зміст** – (1...2) арк. - **перелік термінів, умовних позначень, скорочень** – (1...2) арк. - **вступ** – (1...2) арк. - **огляд та аналіз матеріалів за темою дисертації** – (12-15) арк. - **проектний розділ** – (50...60) арк.; - **ТПВ** – (9...12) арк - **економічні розрахунки** – (9...12) арк. - **загальні висновки** – (1...2) арк.; - **перелік посилань** – (1...3) арк.; - **додатки** – (5...6) арк.

РОЗДІЛ 2

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ

МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

2.1. Вимоги до оформлення основного тексту та використаних джерел

Оформлення магістерської дисертації має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008:2015 Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання [2].

Набір тексту дисертації здійснюється на комп'ютері через 1,5 міжрядкових інтервали (29-30 рядків на сторінці), друк - на принтері з одного боку аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman. Висота шрифту - 14 мм. Поля: ліве, верхнє і нижнє - 20 мм, праве - 10 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, креслення – звичайним, інтервал – звичайний, щільність тексту - однаковою, колір шрифту – чорний, відступ абзацної строки – 10 мм.

Кожну структурну частину дисертації починають з нової сторінки. Заголовки структурних частин роботи: “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки).

Сторінки нумеруються арабськими цифрами (без знака №) у правому нижньому куті сторінки.

Першою сторінкою дисертації є титульний аркуш, який включається до нумерації, але номер сторінки не ставиться. На титульному аркуші зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, факультет, кафедру, на якій виконана робота, назву роботи, дані про студента, наукового керівника та консультанта, місто та рік подання роботи до захисту. Скорочення в назвах навчального закладу та теми дисертації не допускаються. Зразок титульного аркуша наведено у додатку В.

Зміст має відповідати плану дисертації, який затверджено разом із темою. На сторінці зі змістом зазначається номер початкової сторінки кожної складової дисертації.

Якщо дисертація **містить** маловідомі скорочення, нові символи, позначення, то їх перелік надається перед вступом і відображається у змісті як “Перелік умовних скорочень”.

Текст **основної частини** дисертації поділяють на розділи, підрозділи (при потребі - пункти). Кожний розділ починають з нової сторінки.

Зміст, перелік умовних позначень, вступ, висновки, список використаних джерел не нумерують.

Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, без крапки, а потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу ставиться крапка. Наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Наприкінці заголовка ставиться крапка. Підрозділ починається з нової сторінки тільки в тому випадку, якщо після його заголовку на сторінці вміщується менш ніж три рядки тексту.

Якщо у дисертації підрозділи поділені на пункти, то їх нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера ставиться крапка, наприклад: “1.3.2.” (другий пункт третього параграфа першого розділу).

Посилання в тексті на джерела надають у квадратних дужках із зазначенням джерела та сторінки (крім газетних статей і випадків, коли посилаються на джерело в цілому). Перша цифра у квадратних дужках відповідає номеру джерела у списку використаних джерел, друга цифра - номеру сторінки. Наприклад, [32, с. 85].

Зібрані фактичні та статистичні матеріали наводяться в однакових одиницях виміру: абсолютних (грн., кг., м., шт.) або відносних (%).

Наприкінці дисертації розміщується **список використаних джерел**. Рекомендована кількість назв - до 40 (але не менш ніж 20).

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватися Державного стандарту на **бібліографічний опис творів друку** (ГОСТ 7.1-84). Приклади бібліографічного опису використаних джерел наведено у *Додатку В*.

В тексті магістерської роботи студент здійснює посилання на джерела з яких наводяться. У разі прямого цитування, цитата береться у лапки. Якщо надається непряме цитування, варто точно викладати думки автора і давати відповідні посилання на джерело.

Посилання даються одразу після закінчення цитати у квадратних дужках, де вказується порядковий номер джерела у переліку списку використаних джерел та відповідна сторінка джерела

Наприклад
Взагалі вважається, що Буквар був першим друкованим підручником у Східній Європі на ті часи [4].
Взагалі вважається, що Буквар був першим друкованим підручником у Східній Європі на ті часи [4, с. 85].

У такому поданні посилань бажано джерела розміщувати у алфавітному порядку. Посилання у переліках ставляться після двокрапки та наприкінці посилання.

До списку використаних джерел включаються тільки ті публікації вітчизняних і зарубіжних вчених, практиків, на які є посилання в роботі. Всі джерела вказуються на мові оригіналу.

Під час складання списку використаних джерел слід дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302-2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання (Додаток В) [3].

У разі посилання на книги (в тому числі і монографії), яка має від одного до чотирьох авторів, структура оформлення бібліографічного посилання включає:

прізвище та ініціали автора або авторів через кому (*крапка*).

назва книги – крапка або двокрапка, якщо далі йде уточнення «навчальний посібник», «підручник» чи «монографія».

місто (*дві крапки*).

назва видавництва (*кома*),

рік видання (*крапка*).

кількість сторінок – позначення «с».

якщо книгу розміщено в Інтернет мережі надалі вказується

URL: <http://www...>

(дата звернення: ....);

Наприклад

3. Канєвський Р. М. Зовнішнє оформлення книги: теорія і практика. Навчальний посібник (гриф МОН). Львів: Кондор, 2015. 348 с.

7. Гаврилов О.А., Каравай К.В., Артамоненко Л.Р., Кравчук М.К. Інноваційні засади розвитку видавництва в умовах інтеграції у світовий книжковий простір: монографія. Львів: Кондор, 2011. 368 с.

Якщо авторів більше ніж чотири автори, посилання мають містити:

назва книги – крапка або двокрапка, якщо далі йде уточнення «навчальний посібник», «підручник» чи «монографія»;

ініціали, прізвище першого автора та ін.; за заг. ред. – ініціали, прізвище (*крапка*);

місто (*дві крапки*);

назва видавництва (*кома*);

рік видання (*крапка*);

кількість сторінок – позначення «с»;

якщо книгу розміщено в Інтернет мережі надалі вказується

URL: <http://www...>

(дата звернення: ....).

Наприклад

1. Графаретний дизайн: підручник для студентів образотворчих спеціальностей

другого (магістерського) рівня вищої освіти / О.А. Черниш та ін.; за заг. ред. О.А. Черниша. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 320 с.

Якщо посилання на частини з книги посилання мають містити:

прізвище та ініціали автора або авторів через кому (*крапка*).

назва розділу (підрозділу) / прізвище та ініціали автора (авторів через кому) (*крапка*). курсивом – назва підручника (*посібника, монографії*) – *крапка або двокрапка*, не курсивом, якщо далі йде уточнення «навчальний посібник», «підручник» чи «монографія».

місто (*дві крапки*).

назва видавництва (*кома*),

рік видання (*крапка*).

кількість сторінок – позначення «с».

якщо книгу розміщено в Інтернет мережі надалі вказується

URL: <http://www...> (дата звернення: ....);

Наприклад

2. Овчар К.Г., Боярков К.Б., Камська В.В. Основи літографії. *Графічні техніки в ілюструванні: магістерський курс: підручник* / За ред. проф. Ахметова С.Г., проф. Іванова М.І., проф. Мехова В.А., проф. Лорки Г.І. Харків: Апостроф, 2001. С. 146-266

Під час посилання на автореферати дисертацій, структура посилання

містить такі елементи:

прізвище та ініціали автора (*крапка*).

назва: (*двокрапка*). автореф. дис. (*крапка*) ... (*три крапки*) докт. мистецтвознавства (*двокрапка*):

місто (*дві крапки*).

назва видавництва (*кома*),

рік видання (*крапка*).

кількість сторінок – позначення «с».

якщо книгу розміщено в Інтернет мережі надалі вказується

URL: <http://www...> (дата звернення: ....).

Наприклад

1. Колеско З.О. Мистецтво літографії в книжковій графіці 19 ст: автореф. дис.. ... докт. мистецтвознавства : 02.00.02. Київ, 2010. 44 с.

В разі посилання на матеріали конференцій, слід зазначати:

Наприклад

1. Поярнова Л.Д. Мистецтво літографії в книжковій графіці. *Фотолітографія* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.: у 2-х частинах. Ч.1, м. Рівне, 9-10 квітня 2015 р. Львів, 2012. С. 79-80.

Приклад посилання на закон, наказ або розпорядження:

1. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 16.01.2020 – підстава – 392-IX / Верховна Рада України: вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 02.11.2019).

Наприклад, у разі оформлення інформації з вебсайту зазначається:

1. Fineart: website. URL: <http://appsso.fineart.eu/nui/submit.do> (the date of application: 09.09.2019).
2. : вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 25.12.2017).
3. Національна спілка художників України : вебсайт. URL: <http://www.nsxu.ua> (дата звернення: 05.12.2007).

2.2. Оформлення графічних матеріалів

До графічних матеріалів відносять: **ілюстрації** (схеми, графіки, креслення тощо), **формули, таблиці, додатки**.

Рисунки позначають словом «Рисунок» і нумерують послідовно в межах кожного розділу, за винятком поданих у додатках [2]. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації через крапку [2].

Наприклад,

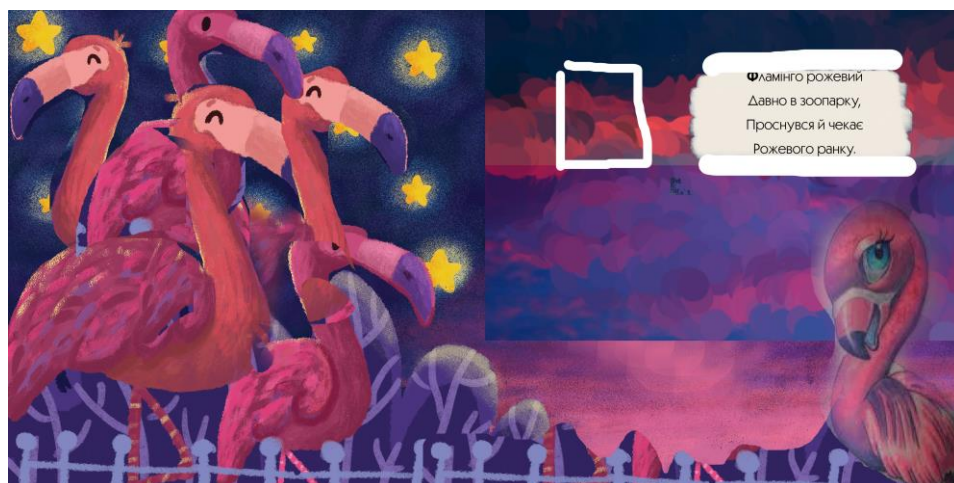

Рис. 1.4 – Ілюстративно-шрифтове оформлення видання

У текстовій частині дипломної роботи використовують скорочення слова рисунок, замінюючи його на рис.:

Азбука (рис. 1.2) Остроз, 1578, 48 нумерованих листів, полоса набору 127,5×63 мм, друк в один колір, тираж був більшим, але збереглися лише два неповні екземпляри (один вже згадували вище, інший зберігається в Королівській бібліотеці Копенгагена).

Таблиці також нумерують арабськими цифрами з використанням наскрізної нумерації в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках [2].

Таблиця 1.

Класифікація базових конструкцій книжок рор-ур

Схематичне зображення конструкції	Опис конструкції	Схематичне зображення конструкції	Опис конструкції
	<p>Ефект «рор-ур» досягається при розкритті книги на 90°. Конструктивний елемент у вигляді однієї полиці або декількох, каскадного типу, утворюється за рахунок висікання і паралельних до корінця згинів. Елемент може бути як додатковою вставкою, так і вирізаний безпосередньо з основи.</p>		<p>Ефект «рор-ур» досягається при розкритті книги на 180°. Конструктивний елемент розташований вертикально відносно основи. Елемент створюється за допомогою додаткової вставки.</p>

	<p>Ефект рор-ап досягається при розкритті книги на 360°. Сторінки утворюють конструктивний елемент з багатьма перегинами. Елемент створюється допомогою додаткової вставки.</p>		<p>Конструкція не вимагає розкриття для отримання візуального ефекту. Елементи утворюють додаткову площину над основою, та створюються як за допомогою додаткової вставки так і за рахунок висічки безпосередньо з основи.</p>
---	---	--	--

Для набору тексту всередині таблиці використовують шрифт Times New Roman, 12 кегль, міжрядковий інтервал – 1. Назву таблиці друкують з великої літери і розміщують над таблицею з абзацного відступу.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” пишуть скорочено, наприклад: “... у табл.2.1”. У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово “дивись”, наприклад: “див.табл.3.2”.

До додатків рекомендується включати допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприйняття дизайну:

- ілюстрації допоміжного характеру.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх за порядком - зазначення відповідних посилань у тексті. Кожний такий додаток необхідно починати з нової сторінки.

Додаток має містити заголовок, надрукований симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток” і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, І, Й, О, Ђ. Наприклад: додаток А, додаток Б тощо.

Текст кожного додатка, якщо необхідно, може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад; А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - перший підрозділ третього розділу додатка В. Ілюстрації, таблиці та формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного

додатка, наприклад: рис. Д.1.2 - другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) - перша формула додатка А.

2.3. Оформлення реферату

Обсяг реферату – 2-3 сторінки. Оформлення реферату аналогічно оформленню основного тексту дисертації, за виключенням розміру інтервалу. Текст реферату друкують через одиничний інтервал. Нумерація сторінок не здійснюється. Реферат дисертації **потрібно** підшивати разом з дисертацією у тверду папітурку.

РОЗДІЛ 3

ЗАХИСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ ДИСЕРТАЦІЇ

3.1. Права та обов'язки студентів-випускників

Студент – магістрант має право:

- вибрати тему магістерської дисертації з числа запропонованих кафедрою графіки або запропонувати власну тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки і можливості виконання. У разі необхідності може ініціювати пи-

тання про зміну теми дисертації, наукового керівника та консультантів, але не пізніше одного тижня з початку терміну підготовки магістерської дисертації. У всіх випадках він звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача кафедри графіки;

- отримати окреме робоче місце для роботи над магістерською дисертацією у спеціальній аудиторії чи лабораторії, обладнаній комп'ютерною технікою, необхідним наочним приладдям, довідковою літературою та стандартами, зразками фрагментів текстової частини та графічного матеріалу, методичними вказівками щодо виконання та оформлення розділів дисертацій та інше;

- користуватися лабораторією та інформаційною базою кафедри;

- отримувати консультації наукового керівника та консультантів;

- самостійно вибирати варіанти вирішення завдань магістерської дисертації;

- захисту магістерської дисертації на засіданні ЕК;

- звертатися (в усній або письмовій формі) до голови ЕК, керівництва кафедри графіки, Видавничо-поліграфічного інституту, університету та Міністерства освіти і науки України з пропозиціями, заявами, скаргами або апеляціями щодо порушення його прав.

Оцінка, яка за результатами захисту магістерської дисертації виставлена ЕК, оскарженню не підлягає.

Студент - магістрант зобов'язаний:

- перед початком переддипломної практики: зустрітися з науковим керівником і вибрати тему магістерської дисертації; отримати від наукового керівника дисертації завдання на підбір та опрацювання матеріалів, необхідних для магістерської дисертації під час проходження переддипломної практики; на переддипломній практиці ознайомиться з практичною реалізацією питань організації та управління виробництвом приладів, охороною праці, вирішенням питань екології, безпеки життєдіяльності, техніко – економічних питань за темою дисертації;

після складання та захисту звіту про переддипломну практику;

- безпосередньо приступити до підготовки магістерської дисертації ОПП;
- в продовж першого тижня терміну підготовки дисертації отримати від наукового керівника затверджене завідувачем кафедри графіки завдання на магістерську дисертацію (форма наведена у Додатку Г), з'ясувати зміст, особливості та вимоги до виконання його окремих питань;
- прийняти до виконання календарний план підготовки дисертації розроблений науковим керівником з урахуванням трудомісткості розділів, необхідності перевірки матеріалів науковим керівником та консультантом, проведення перевірки дисертації на наявність плагіату (виявлення збігів/схожості текстів програмою Unichack), отримання відгуку наукового керівника і рецензії від рецензента, та своєчасного надання повністю підготовленої, перевіреної та допущеної до захисту магістерської дисертації не менш ніж за два дні до її захисту в ЕК;
- регулярно, не менш одного разу на два тижні, інформувати наукового керівника про стан виконання дисертації відповідно до плану і надавати йому матеріали дисертації для перевірки;
- самостійно виконувати магістерську дисертацію;
- при розробці питань магістерської дисертації враховувати сучасні досягнення в мистецтві художньо-технічного оформлення видань, науки і техніки, приймати оптимальні рішення;
- при моделюванні видань, використовувати сучасні комп'ютерні технології;
- відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення текстової частини та графічного матеріалу, їх відповідність цим методичним рекомендаціям, чинним нормативним документом та державним стандартом;
- дотримуватися календарного плану виконання дисертації, своєчасно та адекватно реагувати на рекомендації, поради, зауваження наукового керівника і консультантів;
- у встановлений термін подати відповідні розділи та кресленики для перевірки науковому керівнику і консультантам;

- усунути зауваження наукового керівника і консультантів, скласти та переплести текстову частину дисертації;
- підписати самостійно та отримати всі необхідні підписи на титульному листі магістерської дисертації у:
  - консультантів;
  - наукового керівника;
  - завідувача кафедри графіки
- отримати відгук наукового керівника (форма наведена у Додатку Г);
- особисто подати магістерську дисертацію, яка допущена до захисту, рецензенту і отримати від нього рецензію за встановленою формою (Додаток Д);
- ознайомитися зі змістом відгуку наукового керівника, рецензії та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження під час захисту дисертації в ЕК;
- вносити будь-які зміни або виправлення в магістерську дисертацію після отримання відгуку наукового керівника та рецензії забороняється.
- у строк, визначений секретарем ЕК, надати дисертацію до ЕК та оформити під керівництвом секретаря ЕК необхідні супутні документи;
- своєчасно прибути на засідання ЕК для захисту магістерської дисертації.

У випадку неможливості присутності на засіданні ЕК необхідно про це попередити завідувача кафедри графіки із зазначенням причин цього та надання надалі документів, які засвідчують поважність причин. У разі відсутності таких документів в ЕК може бути прийнято рішення про не атестацію студента як такого, який не з'явився на захист магістерської дисертації без поважних причин, з подальшим відрахуванням з університету. Якщо виправдні документи будуть надані студентом в період роботи ЕК, то ЕК може перенести дату захисту.

3.2. Обов'язки наукового керівника

Науковий керівник магістерської дисертації ОПП:

- розробляє теми магістерських дисертацій, подає їх до розгляду та затвердження на засідання кафедри графіки, а після оприлюднення тематики дає студентам необхідні пояснення за запропонованими темами;

- у визначені терміни готує та видає студенту завдання на магістерську дисертацію (Додаток Б);

- видає рекомендації студенту щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів за темою дисертації;

- складає та контролює виконання календарного плану магістерської дисертації. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів надання дисертації до ЕК, інформує керівництво кафедри для прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту дисертації.

- здійснює загальне керівництво дисертацією і несе відповідальність за наявність у дисертації помилок системного характеру. У разі невиконання студентом його рекомендацій щодо виправлення таких помилок, зазначає це у відгуку;

- разом із студентом надає завідувачу кафедри графіки підготовлену і перевірену ним та консультантами магістерську дисертацію для визначення допуску її до захисту;

- готує студента до захисту магістерської дисертації в ЕК;

- як правило, має бути присутнім на засіданні ЕК при захисті магістерської дисертації студентом, керівником якого він є.

- готує відгук з характеристикою діяльності студента під час виконання магістерської дисертації та несе відповідальність за його об'єктивність.

Час, відведений на керівництво магістерської дисертації, використовується на:

- систематичні (не менше одного разу на два тижні) співбесіди, на яких студент інформує про стан виконання дисертації, обговорюються можливі варіанти рішень, конкретизуються можливі варіанти рішень, конкретизуються окремі пункти завдання тощо;

- консультації студента з усіх питань магістерської дисертації;

- перевірку магістерської дисертації (частинами або в цілому);
- підписує титульний аркуш магістерської дисертації ;

Відгук наукового керівника складається за формою, яка наведена у додатку Н із зазначенням:

- головної мети магістерської дисертації, в інтересах або на замовлення якої організації, підприємства воно виконана;
- відповідності виконаної магістерської дисертації завданню; ступеня самостійності при виконанні магістерської дисертації;
- рівня підготовленості студента до прийняття ефективних, сучасних рішень;
- умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні технічні рішення, застосовувати сучасні комп'ютерні технології при конструюванні приладів, проводити математичне моделювання;
- найбільш важливих практичних результатів, апробацій їх (участь у конференціях, семінарах, публікація в наукових збірниках тощо);
- загальної оцінки виконаної магістерської дисертації, відповідності якості підготовки студента вимогам освітньо-професійної програми та інші питання, які характеризують професійні якості студента;
- висновок про можливість присвоєння студенту відповідної кваліфікації.

3.3. Обов'язки консультанта магістерської дисертації

Консультант магістерської дисертації:

- складає графіки консультацій із зазначенням часу і місця їх проведення та доводить до відома студента;
- ставить, у межах його компетенції, завдання перед студентом, добиваючись чіткого розуміння шляхів їх вирішення;
- вносить в завдання на магістерську дисертацію (пункт 3. Перелік питань, які мають бути розроблені), (див. форму, яка наведена у додатку Г) питання відповідного розділу;
- підписує завдання на магістерську дисертацію;

- рекомендує методи вирішення питань, залишаючи за студентом право приймати остаточне рішення;

- своєчасно перевіряє розділ і за відсутності зауважень, підписує титульний лист магістерської дисертації.

3.4. Обов'язки рецензента магістерської дисертації

Рецензент магістерської дисертації:

- на підставі направлення завідувача кафедри графіки, отримує від студента магістерську дисертацію для рецензування;

- докладно знайомиться зі змістом текстових матеріалів та графічним матеріалом магістерської дисертації, приділяє увагу художньому рівню розробки, сучасності та раціональності прийнятих рішень, використанню комп'ютерних технологій, дотриманню вимог державних стандартів , тощо. За необхідністю запрошує студента на бесіду для отримання його пояснень з питань магістерської дисертації;

- не пізніше ніж за три доби до дати захисту готує та передає студенту рецензію у письмовому або друкованому вигляді з урахуванням положень, наведених у формі (див. Додаток Д). Рецензія складається у довільній формі із зазначенням:

- відповідності дисертації завданню на магістерську дисертацію;
- актуальності теми;
- реальності магістерської дисертації (її виконання на замовлення підприємства, організації чи кафедри графіки, тощо);
- глибини обґрунтування прийнятих рішень;
- ступеня використання сучасних досягнень, техніки, технологій виробництва, комп'ютерних технологій;
- оригінальності прийнятих рішень та отриманих результатів;
- можливості впровадження результатів магістерської дисертації;
- недоліків магістерської дисертації;

- загальної оцінки виконаної магістерської дисертації, відповідності якості підготовки студента вимогам освітньо-професійної програми і можливості присвоєння йому відповідної кваліфікації.

Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що відгук керівника – це в основному характеристика професійних та громадських якостей студента та його відношення до роботи в процесі підготовки дисертації, а рецензія – це характеристика якості безпосередньо магістерської дисертації.

Якщо рецензент є співробітником зовнішньої, стосовно до НТУУ “КПІ ім. Ігоря Сікорського”, організації, то на бланку рецензії ставиться печатка цієї організації, яка засвідчує його підпис.

Негативна оцінка магістерської дисертації - “незадовільно”, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення її до захисту на засіданні ЕК.

3.5. Порядок допуску магістерської дисертації до захисту

До захисту в ЕК допускаються магістерські дисертації, теми яких затверджені наказом ректора університету, а структура, зміст та якість викладання матеріалу та оформлення відповідають вимогам цього навчального посібника.

Допуск до захисту магістерської дисертації в ЕК здійснюється завідувачем кафедри графіки, який приймає позитивне рішення на підставі викладеного вище.

Допуск підтверджується підписом завідувача кафедри під фразою “ До захисту допущено” на титульному аркуші магістерської дисертації (форма наведена у додатку А).

Магістерська дисертація, в якій виявлені принципові недоліки у прийнятих рішеннях, обґрунтуваннях, розрахунках та висновках, суттєві відхилення від вимог державних стандартів, до захисту в ЕК не допускаються. Рішення про це приймається на засіданні кафедри графіки. Витяг з протоколу засідання кафедри разом зі службовою запискою завідувача кафедри подаються директору Видав-

ничо-поліграфічного інституту для підготовки матеріалів до наказу ректора про відрахування студента.

Магістерська дисертація, яка допущена до захисту в ЕК направляється завідувачем кафедри на рецензію.

3.6. Загальні критерії оцінювання магістерської дисертації

Магістерська дисертація автора має продемонструвати: вміння логічно та аргументовано викладати матеріал, обґрунтовувати проектні і конструкторські рішення щодо оформлення учбової та навчальної літератури; опанувати сучасні техніки виконання ілюстративного матеріалу, власні узагальнення і висновки та вміння працювати з літературними джерелами.

Магістерська дисертація повинна бути написана літературною мовою, без зловживань: науковими термінами (які транслітеровані з іноземних мов); цита-тами, запозиченими із статей, монографій, підручників та з мережі Інтернет. Во-на не повинна мати компілятивний характер.

Результати спільної науково-дослідної роботи, повинні бути опубліковані у вигляді статей та доповідей на наукових заходах.

Магістерська дисертація з ознаками плагіату рішенням державної екза-менаційної комісії знімається з розгляду, виставляється незадовільна оцінка, а за-хист нової (на іншу тему) можливий не раніше ніж через рік.

Оцінюючи дисертацію, комісія повинна враховувати якість наукового (нау-ково-методичного) дослідження, дизайн і художнє оформлення дипломного тво-ру, їх практичну значущість, вміння захистити сформульовані висновки, відпо-відність оформлення встановленим вимогам і вирішити питання про присвоєння студенту відповідного освітнього і кваліфікаційного рівня та кваліфікації, що за-свідчує державний документ - диплом.

Критеріями оцінювання є:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану;
- рівень і якість виконання ілюстративного ряду до оформлення зовніш-ніх та внутрішніх елементів видання;

- стиль викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок
- правильне оформлення дисертації відповідно державних стандартів (при значних відхиленнях від встановлених вимог дисертація може бути взагалі не допущена до захисту або це суттєво вплине на загальну оцінку).

Оцінюється магістерська дисертація за шкалою «відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «незадовільно». Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента.

Магістерська дисертація, в якій розкрито тему наукового (науково-методичного) дослідження, прореферовано використані джерела, здійснено поверховий аналіз певної інформаційної та статистичної бази даних, запропоновано неоригінальний дипломний твір та сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування, допускається до захисту, але не може бути оцінена вище **“задовільно”**.

Дисертація, в якій зроблено власну оцінку використаних джерел, самостійно проаналізовано підібраний статистичний матеріал, запропоновано оригінальний дипломний твір, зроблені висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими, може бути оцінена на **“добре”**.

Дисертація, в якій зроблено власну оцінку різноманітних джерел, побудована формалізована модель проблеми, зроблені власні дослідження, розрахунки і на їх основі - аргументовані висновки та обґрунтовані пропозиції які студент опублікував у наукових фахових виданнях та матеріалах наукових конференцій, може бути оцінена на **“відмінно”**.

Студент, який не захистив у затвердженій строк магістерську дисертацію, має право на повторну атестацію в наступний термін роботи ЕК протягом трьох років після закінчення університету, причому ЕК встановлює, чи може студент подавати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен підготувати магістерську дисертацію за новою темою. В такому випадку студен-

ту видається посвідчення про навчання за освітньо-кваліфікаційною програмою «магістр» без присудження диплому.

3.7. Послідовність захисту магістерської дисертації

Захист магістерської дисертації, як правило, проводиться у такій послідовності:

- оголошення секретарем ЕК прізвища, імені та по батькові студента, теми його дисертації та загальних результатів його навчання за програмою магістра (кількість оцінок “відмінно”, «дуже добре», “добре”, задовільно”);

- доповідь студента (15 –20 хвилин) у довільній формі про сутність магістерської дисертації, основні технічні рішення, отримані результати та ступень виконання завдання на магістерську дисертацію. При цьому повинен використовуватися обов’язковий графічний матеріал дисертації, визначений завданням. Бажано супроводжувати доповідь мультимедійними комп’ютерними засобами (презентація, слайди тощо);

- відповіді студента на запитання членів комісії;

- оголошення секретарем ЕК відгуку наукового керівника або його виступ зі стислою характеристикою роботи випускника в процесі підготовки, ступеня його самостійності у вирішенні питань завдання на магістерську дисертацію, сильні та слабкі сторони як майбутнього фахівця, можливості присвоєння йому відповідної кваліфікації;

- оголошення секретарем ЕК рецензії на магістерську дисертацію;

- відповіді студента на зауваження, вказані у відгуку наукового керівника підготовки магістерської дисертації та в рецензії;

- оголошення голови ЕК про закінчення захисту магістерської дисертації.

Тривалість захисту однієї магістерської дисертації повинна бути в межах 30...40 хвилин.

Захист магістерських дисертацій здійснюється державною мовою або будь-якою іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою тощо), яку студент вивчав в університеті.

Результати захисту магістерських дисертацій визначаються оцінками “відмінно”, «дуже добре», “добре”, “задовільно”, “незадовільно” та відповідними балами з урахуванням рівня дисертації, відгуку керівника і рецензії рецензента, загально теоретичної та практичної підготовки студентів. Своє рішення про оцінки результатів захисту дисертацій, а також про видачу випускникам дипломів (звичайних або з відзнакою) про закінчення університету, отримання вищої освіти ЕК приймає на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. При однаковій кількості голосів голова комісії має вирішальний голос. Оцінки після захисту кожної магістерської дисертації виставляє кожний член комісії, а голова комісії підсумовує їх результати. Оцінки захисту дисертацій оголошуються випускникам в день проведення засідання ЕК після оформлення відповідних протоколів. Без підписів голови та членів ЕК, які були присутні на засіданні, протокол вважається недійсним. Повторний захист магістерської дисертації з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Студентам які успішно захистили магістерські дисертації рішенням ЕК видається диплом встановленого зразка про закінчення університету, отримання вищої освіти та присвоєння йому відповідної кваліфікації;

Якщо результати захисту магістерської дисертації не відповідають вимогам державних стандартів і встановленим критеріям, студенту, за рішенням ЕК, виставляється оцінка “незадовільно” і оформляється відповідний протокол.

Оцінка, яка за результатами захисту магістерської дисертації виставлена ЕК, оскарженню не підлягає.

Студент, який не захистив магістерську дисертацію, наказом ректора відраховується з університету як такий, що не пройшов державної атестації. Йому видається академічна довідка встановленого зразка із зазначенням усіх підсумкових оцінок за термін навчання, а також результатів державної атестації та захисту магістерської дисертації.

Студентам, які були допущені директором інституту до державної атестації, але з поважної, документально підтвердженої, причини не змогли пройти її

своєчасно, за поданням директора інституту та згодою голови ЕК керівництвом університету може бути визначена дата проведення додаткового засідання ЕК з метою захисту магістерської дисертації.

До цієї дати студенти не можуть бути відраховані з університету.

Студентам, які не були допущені до державної атестації, оскільки з поважних причин, підтверджених документально, не мали можливості підготуватися до неї, ректором за поданням декана факультету може бути продовжено строк навчання до наступної державної атестації, але не більше ніж на один рік.

Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи (магістерської дисертації) та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра з присвоєнням кваліфікації: магістр з образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Випускна атестація здійснюється відкрито і публічно.

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Використання положень наведених в навчальному посібнику дозволить студенту успішно пройти період підготовки до випускної атестації, підготувати та успішно захистити магістерську дисертацію відповідно вимогам освітньо-професійної програми.

Навчальний посібник в певній мірі орієнтований і на наукових керівників, консультантів і рецензентів магістерських дисертацій.

Загальні положення по виконанню текстових і графічних конструкторських документів можуть бути використані при підготовці дипломних проектів бакалаврів, при виконанні курсових проектів та робіт, розрахунково-графічних та домашніх контрольних робіт.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Освітньо-професійна програма «Образотворче мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». URL: <http://...../>.

2. ДСТУ 3008:2015. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. URL: <https://metrology.com.ua/ntd/skachat-dstu-gost-gost-r/gost/dstu-3008-2015/>.

3. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: <http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>.

4. Стандарт вищої освіти. Другий (магістерський рівень) вищої освіти. Ступінь «магістр». Галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». **Затверджено та введено в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 24.05. 2019 р. №725.** URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/023-obrazotvorche-mistetstvo-dekorativne-mistetstvo-restavratsiya-bakalavr.pdf>

5. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 16.01.2020 – підстава – 392-IX / Верховна Рада України: вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

6. Положення про випускну атестацію студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського / Уклад.: В.П. Головенкін, В.Ю. Угольніков. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 98 с. URL: <https://osvita.kpi.ua/node/35>

7. Приклади оформлення використаних джерел: відповідно до Нац. стандарту України ДСТУ 8302:2015 / ВД «Академперіодика» НАН України. Київ, 2016. URL: <http://histj.oa.edu.ua/assets/files/Posylannia.pdf> Положення про систему запобігання академічному плагіату: Департамент навчальної роботи КПІ ім. Ігоря Сікорського: вебсайт. URL: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologen_pro_plagiat.pdf.

8. Види плагиату і способи його уникнення. АРHD: вебсайт. URL: <http://aphd.ua/vydy-plahiatu-i-sposoby-ioho-unyknennia/>

9. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Міністерство освіти і науки України: вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>

10. Організаційно-методичні рекомендації до виконання магістерської дисертації та проведення державної атестації Дипломне проєктув. [Текст]: організаційн.-метод. рек. до викон. магіст. дис. та проведення держ. атестації для студ. напрямку 8.020208 «Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво» / Уклад: Т.Г. Осипова, О.І. Богославець, Б.В. Валуєнко.- К.: НТУУ «КПІ», 2011.- 44 с. (Гриф надано Методичною радою НТУУ «КПІ» (Протокол № 5 від 03.02.2001 р.)

11. ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги і правила». - К.: Держстандарт України, 1998. 2. ГОСТ 7.12.93» Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила».

12. Стандарти по издательскому делу. — М.: Юристъ, 1998.

13. Технологические инструкции на процесс изготовления офсетных печатных форм. — М.: ВНИИ Полиграфии, 1998.

Додаток А

Форма титульного аркуша магістерської дисертації

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Видавничо-поліграфічний інститут**

Кафедра графіки

«На правах рукопису»
УДК _____

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ С. В. Оляніна

«__» _____ 20__ р.

Магістерська дисертація

на здобуття ступеня магістра

зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

на тему: Удосконалення художньо-технічного оформлення книги Ганни Чубач «Абетка» з використанням інтерактивних елементів

Виконала: студентка II курсу магістратури, групи СГ-91мп
Пометій Альона Олександрівна _____

Науковий керівник:
доцент Осипова Т. Г. _____

Консультант розділу економіки:
ст. викладач Сірик М. В. _____

Консультант розділу ТПВ:
доцент Клименко Т. Є. _____

Рецензент: _____

Засвідчую, що у цій магістерській дисертації немає запозичень з праць інших авторів без відповідних посилань.

Студент (-ка) _____
(підпис)

Київ – 2020 року

Додаток Б

Форма завдання на магістерську дисертацію

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Видавничо-поліграфічний інститут

Кафедра графіки

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) за освітньо-професійною програмою

Спеціальність (спеціалізація) – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» («Образотворче мистецтво»)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ С. В.Оляніна

«__» _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студенту
Пометій Альоні Олександрівні

1. Тема дисертації: Удосконалення художньо-технічного оформлення книги Ганни Чубач «Абетка» з використанням інтерактивних елементів, науковий керівник дисертації Осипова Тетяна Григорівна, доцент,

затверджені наказом по університету від «__» _____ 20__ р. № _____

2. Термін подання студентом дисертації _____

3. Об'єкт дослідження: дизайн дитячої абетки від початку Незалежності України до сьогодення

4. Вихідні дані: формат 210x210 мм, 74 сторінки, тираж 1000 примірників, цифровий спосіб друку

5. Перелік завдань, які потрібно розробити : визначити теоретичні аспекти досліджуваного питання; провести літературний огляд, здійснити аналіз історичного досвіду та визначити сучасні тенденції предмета дослідження; визначити методичні підходи до вивчення проблеми та здійснити ґрунтовний аналіз предмета дослідження з використанням методичного інструментарію, сформулювати обґрунтовані пропозиції щодо поліпшення предмета дослідження; здійснити художньо-технічне оформлення обраного видання.

6. Орієнтовний перелік графічного (ілюстративного) матеріалу : обкладинка, форзаци, титульний розворот, вступ, 33 основні розвороти, розворот з наліпками, розворот із вихідними даними

7. Консультанти розділів дисертації

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
ТПВ	Клименко Т.Є		

Економіка	Сірик М.В		
-----------	-----------	--	--

8. Дата видачі завдання _____

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Термін виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1	Науково-мистецьке дослідження	02.09.2020	
2	Розробка та затвердження ескізів ілюстрацій	10.09.2020	
3	Створення оригіналів ілюстрацій	15.10.2020	
4	Верстка та правки	06.11.2020	
5	Розробка технології виготовлення видання	10.11.2020	
6	Друкарські процеси	21.11.2020	
7	Економічні розрахунки і висновки	06.12.2020	
8	Допуск магістерської дисертації до захисту на ЕК		
9	Захист магістерської дисертації на засіданні ЕК		

Студент _____ Пометій А.О.
(підпис)

Науковий керівник дисертації _____ Осипова Т.Г.
(підпис)

Додаток В

Приклади бібліографічного опису використаних джерел

Бібліографічний опис документів здійснюється за:

1. ДСТУ ГОСТ 7.1.2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»(ГОСТ 7.1-2003IDT)- Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81.

Слова і словосполучення скорочуються відповідно до:

1. ДСТУ 3582–97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги і правила».- К.: Держстандарт України, 1998. 2. ГОСТ

7.12.93» Библиографическая запись. Сокращения слов на русском языке. Общие требования и правила».

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел до наукової роботи:

Додаток В

Приклади бібліографічного опису у списку літератури до бакалаврської роботи:

Таблиця В.1 – Приклади оформлення бібліографічних описів у списку літератури відповідно до ДСТУ 8302:2015 (згідно [3])

Книги: одного, Двох, трьох або чотирьох авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Канєвський Р. М. Громове слово: монографія. Київ: Казка, 2017. 160 с. 2. Дунівська М.Р. Інноваційний механізм розвитку видавництва в умовах ринку : монографія. Київ : Фафнір-Видавництво, 2017. 286 с. 3. Канєвський Р. М. Зовнішнє оформлення книги: теорія і практика. Навчальний посібник (гриф МОН). Львів: Кондор, 2015. 348 с. 5. Дергачова В.В., Голюк В.Я. Міжнародні виставки: навч. посіб. для студ. спеціальності 023 «Образотворче мистецтво». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2011. 168 с. 6. Довгий Л.Г., Каравай К.В., Артамоненко Л.Р. Композиція видання: навч. посіб. 2-ге вид. Харків : Центр учбової літератури, 2012. 240 с. 7. Гаврилов О.А., Каравай К.В., Артамоненко Л.Р., Кравчук М.К. Інноваційні засади розвитку видавництва в умовах інтеграції у світовий книжковий простір: монографія. Львів: Кондор, 2011. 368 с.
Книги: більше чотирьох авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Трафаретний дизайн: підручник для студентів образотворчих спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти / О.А. Черниш та ін.; за заг. ред. О.А. Черниша. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 320 с. 2. Трафаретний дизайн: теорія та практика : навч. посіб. / О.А. Черниш та ін. Київ : НТУУ «КПІ», Вид-во «Політехніка», 2010. 244 с. 3. Аналітичний рисунок: теорія та практика: Навчальний посібник / М.В. Карасєва та ін. / За заг. ред. Л.В. Юдіна. Рівне: ВТД «Університетська книга», 2002. 354 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Композиція видання: Практикум: навч. посіб. для студ. спе-

	ціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»./ В. В. Цах, О. В. Лаврок; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 146 с. URL: https://grafika.kpi.ua/123451239/55555
Частина книги	1. Стоянов К.М. Методичні рекомендації щодо оцінювання доцільності реалізації інноваційних мистецьких проєктів / <i>Науково-методичне забезпечення діяльності видавництва в умовах сьогодення: монографія</i> / В.В. Цах та ін.. К.: НТУУ «КПІ», 2001. С. 151-172 . 2. Овчар К.Г., Боярков К.Б., Камська В.В. Основи літографії. <i>Графічні техніки в ілюструванні: магістерський курс: підручник</i> / За ред. проф. Ахметова С.Г., проф.. Іванова М.І., проф.. Мехова В.А., проф. Лорки Г.І. Харків: Апостроф, 2001. С. 146-266
Багатотомні видання	1. Художня-освіта для бакалаврів: навч. посіб. у 2 т. / К.В. Овчар та ін. Т.1. К. : НТУУ «КПІ», 2010. 344 с. 2. Художня-освіта для магістрівг: практикум: у 2 т. / К.В. Овчар та ін. Т. 2. К. : НТУУ «КПІ», 2010. 300 с.
Автореферати дисертацій	1. Колеско З.О. Мистецтво літографії в книжковій графіці 19 ст: автореф. дис.. ... докт. мистецвознавства : 02.00.02. Київ, 2010. 44 с. 2. Колеско З.О. Мистецтво літографії в книжковій графіці 19 ст: автореф. дис.. ... канд. мистецвознавства: Київ, 2014. 24 с.
Дисертації	1. Колеско З.О. Мистецтво літографії в книжковій графіці 19 ст: дис. ... канд. мистецвознавства: 02.00.02. Київ, 2013. 356 с. URL: https://rada.kpi.ua/files/dissertation/dis_Kolesko%20S.V.pdf
Законодавчі та нормативні документи	1. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 16.01.2020 – підстава – 392-IX / Верховна Рада України: вебсайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення 02.11.2019).
Стандарти	1. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. 2. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: http://lib.pu.if.ua/files/dstu-8302-2015.pdf (дата звернення: 22.12.2019).
Видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	1. Поярнова Л.Д. Мистецтво літографії в книжковій графіці. <i>Фотолітографія</i> : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.: у 2-х частинах. Ч.1, м. Рівне, 9-10 квітня 2015 р. Львів, 2012. С. 79-80. 2. Поярнова Л.Д., Поярнов К.Д. Мистецтво літографії в книжковій графіці. <i>Фотолітографія: економіка, технології, управ-</i>

	<i>ління</i> : матеріали XVIII Міжнар. наук.-практ. конф, м. Київ, 6 листопада 2019 р. Київ. С. 44-45.
Видання: довідкового видання	1. Словарь терминов в искусстве. <i>Art prime</i> : вебсайт. URL: https://artrime.by/wiki/art-17133 (дата обращения: 06.06.2010). 2. Словник термінів в мистецтві / Цах В. В. <i>Art.com</i> : вебсайт. URL: https://www.art.com (дата звернення: 23.04.2011).
Публікація у періодичному виданні (журналі, газеті)	1. Кац Д.А. Фотолітографія: проблеми реалізації. <i>Економічний вісник НТУУ «КПІ»</i> . 2011. № 12. С. 144-164. 2. Кац Д.А. Фотолітографія: проблеми реалізації. <i>Економічний вісник НТУУ «КПІ»</i> . 2011. № 12. С. 144-164. URL: http://rev.kpi.ua/journals/2011/12_10_uk/21.pdf (дата звернення: 21.10.2010). 4. Кац Д.А. Фотолітографія: проблеми реалізації. <i>Електронне наукове видання «Мистецтво»</i> : зб. наук. пр. 2014. № 4. URL: http://www.fineart.com.ua
Вебсайти	1. Fineart: website. URL: http://appsso.fineart.eu/nui/submit.do (the date of application: 09.09.2019). 2. : вебсайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 25.12.2017). 3. Національна спілка художників України : вебсайт. URL: http://www.nsxu.ua (дата звернення: 05.12.2007). 4. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел у дисертації з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015. <i>A PhD</i> : вебсайт. URL : http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/ (дата звернення: 03.12.2000).

Додаток Г

ВІДГУК

наукового керівника магістерської дисертації

виконаної на тему: _____

студентом (кою) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

[складається у довільній формі із зазначенням: головної цілі магістерської дисертації, в інтересах або на замовлення якої організації він виконаний (в рамках науково – дослідницької роботи кафедри, видавництва тощо); відповідності

виконаної дисертації завданню; ступеня самостійності при виконанні дисертації; рівня підготовленості студента до прийняття сучасних рішень; умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні (дизайнерські, наукові) рішення, застосовувати сучасні інформаційні технології, обробляти та аналізувати результати експерименту; найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, оформлення патенті, публікація в наукових журналах тощо); загальної оцінки виконаної магістерської дисертації ОПП, відповідності якості підготовки студента вимогам освітньо-професійної програми і можливості присвоєння йому кваліфікації

- магістр з мистецтва

(Спеціальність (спеціалізація) – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» («Образотворче мистецтво»)..

Науковий керівник
магістерської дисертації

(посада, вчені звання, ступінь) (підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток Д

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську дисертацію ОПП

виконаної на тему: _____

студентом (кою) _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

[складається у довільній формі із зазначенням: відповідності дисертації затвердженій темі та завданню на магістерську дисертацію; актуальності теми; реальності дисертації (виконання її на замовлення видавництва, організацій,

за науковою тематикою кафедри графіки, НДІ тощо); глибину техніко – економічного обґрунтування прийняття рішень; ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних технологій; оригінальності прийняття рішень та отриманих результатів; можливості впровадження результатів дисертації; недоліків дисертації, оцінки магістерської дисертації, якості підготовки студента вимогам освітньо-професійної програми і можливості присвоєння йому кваліфікації .

- магістр з мистецтва

(Спеціальність (спеціалізація) – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» («Образотворче мистецтво»)..

Рецензент

_____

(посада, вчені звання, ступінь) (підпис) (ініціали, прізвище)

Печатка установи, організації рецензента (тільки для зовнішнього рецензента)

Додаток Е

Таблиця 1. Технічна характеристика видання

№ п/п	Найменування показника	Визначення
1.	Формат і доля аркушу, см	
2.	Формат видання, мм: - до обрізання блоку - після обрізання блоку	

3.	Обсяг видання: <ul style="list-style-type: none"> - у сторінках; - фіз. друк. аркушах; - умовн. друк. аркушах; - зошитах; - обліково-видавн. аркушах 	
4.	Тираж (наклад), примірників	
5.	Формат шпальти набору: <ul style="list-style-type: none"> - у см; - у кв 	
6.	Гарнітура і кегль шрифту для тексту (пт): <ul style="list-style-type: none"> - основного; - додаткового; - колонтитулу; - підписів до ілюстрацій; - вихідних даних 	
7.	Титульні елементи: 1. Авантитул характер оформлення кількість фарб гарнітура і кегель, пт 2. Контритул / Фронтиспис характер оформлення кількість фарб гарнітура і кегель /характер ілюстрацій 3. Титул вид характер оформлення кількість фарб характер ілюстрацій гарнітура і кегель 4. Шмуцтитули характер оформлення кількість фарб характер ілюстрацій	
8.	Ілюстрації: <ul style="list-style-type: none"> - характер ілюстрації - кількість фарб - розташування у виданні (вид ілюстраційного верстання) - середній формат, см - ілюстративність видання, % 	
9.	Палітурка/обкладинка <ul style="list-style-type: none"> - тип - покривний матеріал - кількість фарб - характер оформлення (тиснення, лакування тощо) - характер ілюстрацій 	
10.	Форзац: <ul style="list-style-type: none"> - тип - матеріал - характер оформлення - кількість фарб 	

11.	Блок - характер (форма) корінця - обсяг зошитів - комплектування блоку - вид скріплення блоку - матеріал скріплення	
12	Спосіб друку	
13	Додаткові елементи видання (за наявності)	

Таблиця 2. Класифікація видання за основними характеристиками та згідно ДСТУ 3017:2015

№ п/п	Види видань	Визначення
1	За знаковою природою інформації	
2	За способом виготовлення	
3	За матеріальною конструкцією	
4	За складом основного тексту	
5	За мовною ознакою	
6	За цільовим призначенням	
7	За періодичністю	
8	Види неперіодичних видань: - за характером інформації - за структурою - за повторюваністю випуску - за обсягом - за форматом	
9	Види періодичних і продовжуваних видань	
10	За характером оформлення та способом поліграфічного виконання	
11	За віковою категорією	
12	За терміном використання	
13	За товщиною блока	
14	За умовами користування	
15	За тиражом	

Додаток К

Функції випускової кафедри з організації випускної атестації студентів

- розробляють методичні рекомендації з підготовки кваліфікаційних робіт з кожного рівня вищої освіти, які визначають вимоги до змісту, обсягу,

оформлення кваліфікаційних робіт студентів з урахуванням специфіки спеціальностей (спеціалізацій), за якими здійснюється підготовка фахівців на кафедрі та доводять їх до відома студентів до початку переддипломної практики;

- розробляють критерії оцінювання кваліфікаційних робіт за 100-бальною шкалою, затверджують їх на засіданні кафедри та доводять до відома студентів до початку переддипломної практики;

- готують необхідну документацію для проходження студентами переддипломної практики (програму практики, методичні вказівки з проведення практики, індивідуальні завдання, вимоги щодо оформлення звіту про практику, порядок захисту звітів тощо) та подають програму практики для розгляду вченою радою факультету;

- вносять пропозиції до деканату щодо місць проведення переддипломної практики та керівників практики;

- здійснюють контроль за проходженням практики та організують захист звітів протягом тижня після її закінчення;

- розробляють теми кваліфікаційних робіт, заздалегідь ознайомлюють із ними студентів і до початку переддипломної практики закріплюють теми робіт за студентами;

- визначають керівників і консультантів кваліфікаційних робіт з числа досвідчених науково-педагогічних працівників або співробітників науково-дослідного підрозділу випускової кафедри, а також провідних спеціалістів відповідної галузі з підприємств, установ, науково-дослідних інститутів тощо за їх згодою;

- протягом тижня після захисту студентами звітів про переддипломну практику подають до деканату факультету інформацію за встановленою формою для підготовки проекту наказу про призначення керівників та закріплення за студентами тем кваліфікаційних робіт за спеціальностями кафедри, підготовки довідок-викликів для виконання кваліфікаційних робіт;

- приймають рішення про недопущення до випускної атестації студентів, які не виконали програму переддипломної практики, або до захисту

кваліфікаційних робіт студентів, які не виконали календарний графік виконання кваліфікаційної роботи і не надали її на кафедру у встановлений термін, та подають ці рішення до деканату;

- готують спеціальні приміщення для виконання кваліфікаційних робіт і забезпечують їх необхідними методичними матеріалами, довідковою літературою, комп'ютерною технікою, а також місця в лабораторіях для проведення експериментів;

- складають розклад консультацій керівників і консультантів кваліфікаційних робіт та графіки проміжного контролю, проводять (у разі потреби) попередні захисти;

- визначають разом зі спорідненими кафедрами власного або іншого інституту/факультету та зовнішніми організаціями рецензентів кваліфікаційних робіт, а також співробітників кафедри, які мають здійснювати рецензування на інших кафедрах, та подають кандидатури рецензентів кафедри для затвердження декану факультету не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК. Рецензенти призначаються зі складу досвідчених науково-педагогічних працівників або наукових співробітників університету та фахівців зовнішніх організацій, фахова кваліфікація яких відповідає спеціальності випускників. Рецензент не повинен бути співробітником кафедри (у тому числі й за сумісництвом), кваліфікаційні роботи якої він рецензує. Не дозволяється також призначення керівників кваліфікаційних робіт для взаємного рецензування кваліфікаційних робіт;

- регулярно обговорюють на своїх засіданнях питання щодо організації та ходу підготовки до випускної атестації (не менш ніж два рази за період);

- готують пропозиції в деканат щодо складу ЕК, секретарів ЕК (із викладачів, досвідчених методистів або інженерного складу кафедри) та розкладу роботи ЕК;

- готують приміщення для роботи екзаменаційної комісії, необхідну документацію та технічні засоби для захисту кваліфікаційних робіт та проведення випускного екзамену; •

- на етапі допуску до захисту здійснюють перевірку на академічний плагіат кваліфікаційних робіт студентів; розміщують на сайті кафедри електронні варіанти наданих до захисту текстових частин кваліфікаційних робіт; беруть участь у складанні звітів про роботу ЕК, на вимогу голови ЕК надають необхідну інформацію з організації навчального процесу, його кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, заходів щодо підвищення якості освіти та науково-інноваційної діяльності кафедри;

- обговорюють на своїх засіданнях підсумки роботи ЕК, розробляють і впроваджують заходи щодо покращення організації випускної атестації та підвищення якості кваліфікаційних робіт.